

TÜSİAD

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

MUHARREM YILMAZ'IN

TÜSİAD CEO FORUMU TOPLANTISI

AÇILIŞ KONUŞMASI

5 Ekim 2013

Kadir Has Üniversitesi, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Good morning Ladies and Gentlemen,

On behalf of TÜSİAD, I would like to welcome you to our CEO Forum. We are honored this morning by the presence of Professor GORDON and Mr. DERVIŞ.

Welcome to Turkey, Professor GORDON, welcome to İstanbul. It is very kind of you to accept our invitation. We thank you most graciously, for sparing your valuable time to TÜSİAD's conference.

Our CEO Forum, aims to evaluate and contribute to the discussions on global and domestic macroeconomic policies. And, we believe, your recent works on growth and on innovation would perfectly address this aim, and would lead us to a very timely and very relevant philosophical discussion.

Değerli Konuklar,

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı olarak, sizlere bir kez daha hoşgeldiniz diyorum.

Öncelikle katılımlarıyla toplantımızı onurlandıran Sayın Kemal Derviş'e, şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına, teşekkürlerimi sunarım. Sayın Bakanım, Hoşgeldiniz. Bugüne kadar ortaya koyduğunuz akademik çalışmalar ve geliştirdiğiniz başarılı makroekonomik politika tasarımları, iyi uygulamalara örnek teşkil etti. Bu itibarla, kıymetli değerlendirmelerinizin, bugünkü tartışma alanına da çok önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum.

Yine bu vesileyle, bugünkü etkinliğin sponsoru olmayı kabul ederek bizleri destekleyen, değerli üyemiz Garanti Bankası Genel Müdürü Sayın. Ergun Özen'e, ve şahıslarında tüm Garanti Bankası topluluğuna teşekkürlerimi sunarım.

Değerli Misafirler,

Sözü Profesör GORDON'a bırakmadan önce, küresel kriz sonrasında hepimizi meşgul eden, düşük büyüme konusu ile ilgili, bazı değerlendirmelerde bulunmak istiyorum.

Gelişmiş ekonomiler, hala tam anlamıyla bir toparlanma sürecine girebilmiş değiller. Gelişmekte olan piyasa ekonomilerinde de, büyümenin yavaşlamaya başladığını görüyoruz. Yani, artık küresel ölçekte bir "düşük büyüme" olgusundan bahsediyoruz.

OECD'nin, 2009 yılında, krizi izleyen kısa bir süre içerisinde, kamuoyu ile paylaştığı “orta dönemde potansiyel hasıla, işsizlik ve mali alanlarda tehditler” başlıklı çalışması, az önce ifade ettiğim tespit açısından önemli ipuçları sunmaktaydı. O günlerde, OECD'nin, kriz sonrası potansiyel büyümenin özellikle gelişmiş ülkelerde düşebileceği yönündeki tahminleri, bugün fazlasıyla gerçekleşmiş durumda.

Çalışma, orta dönemde, OECD genelinde potansiyel büyüme tahminlerinin, kriz öncesine göre yaklaşık 1.0 puan azalacağını öngörmekteydi. Ve bu düşüşün, 0,7 puanlık bölümünü, sermayenin artış hızındaki yavaşlamaya bağlamaktaydı. Çalışmada, potansiyel büyümedeki gerilemenin diğer nedenlerini tespit etmenin güç olduğu belirtilse de, Ar-Ge faaliyetlerinin ve işgücüne katılım oranının azalması, önemli nedenler olarak ortaya çıkmaktadır.

Raporda ortaya konulan olumsuz öngörülerin, beklenenden ağır gerçekleşmesi ve beklendiğinden uzun sürmesi, 2008 küresel krizinin diğerlerinden farklı olduğunu ifade eden bazı iktisatçıların haklılığını da göstermektedir.

Reinhart ve Rogoff başta olmak üzere birçok iktisatçı, dünya ekonomisinin bu kez, Japonya'nın kayıp on yıllarına benzer, ağır bir sorunla mücadele etmek zorunda kalabileceğini ifade etmiştir.

İŞ DÜNYASI AÇISINDAN İSE EN ÖNEMLİ SORU; ŞU AN İÇİNDE OLDUĞUMUZ DÜŞÜK BÜYÜME DÖNEMİNİN, NE KADAR KALICI VEYA NE KADAR DÖNEMSEL OLDUĞUDUR. Büyüme sınırlayan faktörler, geleneksel üretim faktörleri mi? Yoksa, kriz sonrası ortaya çıkan ve devam ettiğini gözlemlediğimiz, güven sorunu mu? Ya da, bütün süreç, bir küresel finansal mimari sorunsalına mı indirgenebilir? TEORİK ÇERÇEVEDE HADDİMİ AŞMAYI ŞÜPHE SİZ Kİ İSTEMEM. ANCAK, “CONVENTIONAL” MI DENİR, “UNCONVENTIONAL” MI DENİR, YOKSA, GENİŞLEYİCİ Mİ OLUR, DARALTICI MI OLUR BİLMEM AMA, MALİYE VE PARA POLİTİKALARIYLA, BÜYÜMENİN SAĞLANAMAYACAĞINI, BİR DEFA DAHA VE UMARIM SON DEFA TECRÜBE ETMİŞ OLDUK.

Bu teorik çerçeveyi tartışmak ve büyümenin bileşenlerine göre bir tahlil yapmak, elbette mümkün. Bugünkü tartışmanın da bu konuya ışık tutacağından şüphemiz yok, ancak iş dünyası açısından, konuya farklı bir boyut kazandırmak isterim.

2009 yılından bu yana G20 zirvelerine, B20 şemsiyesi altında katılıyoruz ve iş dünyasının küresel krizle mücadele bağlamında önceliklerini ve çözüm önerilerini oluşturmaya gayret ediyoruz. G20, küresel üretimin yüzde 90'ını ve dünya nüfusunun da yüzde 70'ini kapsayan önemli bir yapı. 2009 yılında Londra'da başlayan zirvelerden bu yana, iş dünyasının G20 zirvesine sunduğu önerilere baktığımızda, krizden çıkış ve büyümenin sürdürülebilmesi için, karşımıza 4 temel alan çıkıyor. Bunlar:

- Beşeri sermayenin güçlendirilmesi,
- Altyapının güçlendirilmesi ve Yatırımların canlandırılması,
- Ticaretin önündeki engellerin kaldırılması ve
- Küresel finansal sistemin yeniden yapılandırılması.

Peki, G20 Zirveleri sonunda, oldukça heterojen ekonomik yapılara sahip ülkelerin, ortak tutumları ve paylaştıkları çözüm önerileri neler? Aşağı yukarı, bu listenin aynısı. Ve maalesef, bu çözüm önerileri, her G20 – B20 zirvesinde, tekrar tekrar önümüze geliyor.

TÜSİAD olarak, bu noktada şu tespiti yapıyoruz: ÜLKELER, ARTIK NEREDEYSE İKTİSADİ VEYA SİYASİ, HİÇBİR PROBLEMİ, KENDİ BAŞLARINA ÇÖZEBİLME YETENEĞİNE SAHİP DEĞİLLER. Bu sorunları ele alarak ortak bir yönelim sağlayacak küresel örgütlerimiz de maalesef yetersiz. Yani, devam eden büyüme sorunsalına, bir küresel yönetim zafiyeti olarak da bakmak mümkün. Evet, küreselleşme var, her alanda var, ancak, dediğim gibi, küresel anlamda güçlü ve etkili bir örgütlenme yok. Bu dönemin en önemli karakteristiği de budur. Profesör GORDON'un ortaya koyduğu büyümeyi sınırlayan 6 temel unsur, bugün ABD başta olmak üzere, gelişmiş ekonomilere özgü olmakla beraber, orta vadede küresel hale dönüşecek ve ancak küresel işbirliği içinde çözülebilecektir.

İHTİYAÇ DUYULAN KÜRESEL YÖNETİŞİM MODELİNİ NE KADAR SÜRATLE OLUŞTURABİLİRSEK, BÜYÜME SORUNSALINA DA O KADAR SAĞLIKLI ÇÖZÜMLER BULABİLİRİZ.

Umuyorum ki, Profesör GORDON bugün bize, büyüme konusunda yeni bir bakış açısı kazandıracaktır ve Türkiye gibi son yıllarda başarılı büyüme hikâyelerine sahip gelişmekte olan piyasa ekonomileri açısından da yeni bir çalışma alanının oluşmasına vesile olacaktır.

Kriz sonrası, başarılı bir büyüme dönemi ortaya koyan Türkiye'nin de içinde bulunduğu, gelişmekte olan ekonomilerin, gelişmiş ekonomileri yakalaması gerektiğine, yürekten inanıyoruz. Daha müreffeh, daha uygar bir dünya için tüm insanlığın buna ihtiyacı var. Bu inançla, TÜSİAD olarak, Türkiye'nin uzun dönemde, yüzde 6'lar mertebesinde bir potansiyel büyüme hızına ulaşması gerektiğini sıklıkla ifade etmekteyiz. GENÇ NÜFUSUN İSTİHDAMI, EĞİTİMİ, BÖLGESEL KALKINMA VE FİNANSAL DERİNLEŞME ALANLARINDA KAPASİTELERİMİZİN OLMASI YÜZDE 6 BÜYÜMEYİ ULAŞILABİLİR KILMAKTA. Bu muhtemel olumlu senaryoya, çözüm sürecinin sağlayacağı katkıyı da elbette eklememiz gerekir.

Değerli Konuklar,

Uzun dönem büyüme potansiyeli anlamında yaptığım bu tahlil, Profesör Gordon'un ABD için yaptığı gibi bir "eksiltme egzersizi"nin aksine, ülkemiz için bir "arttırma egzersizi" fırsatı ortaya koymaktadır.

Diğer bir deyişle, Profesör Gordon'un öngördüğü, BÜYÜMEYİ SINIRLAYAN KARŞI RÜZGARLAR, GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER İÇİN İTİCİ RÜZGARLARA DÖNÜŞEBİLİR.

Bugünkü toplantının, büyüme tartışmalarına verimli ve ufuk genişleten bir zemin oluşturması umuduyla sözlerimi bitirirken, toplantının düzenlenmesinde emeği geçenlere, Kadir Has Üniversitesi'ne ve beni dinlediğiniz için sizlere ayrı ayrı teşekkür ediyorum ve hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.